

**Szkoła Podstawowa im. Pauli Montal Sióstr
Pijarek w Krakowie**

**INNOWACJA PEDAGOGICZNA
„Z KSIĄŻKĄ ZA PAN BRAT”**

Z ZAKRESU EDUKACJI CZYTELNICZEJ W KLASACH I-III

*„Przy pomocy książek wielu staje się ludźmi uczonymi nawet poza szkołą, bez
książek zaś nikt nie wykształci się nawet w szkole”*

Jan Amos Komeński

OPIS INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ

I. Założenia organizacyjne

Nazwa innowacji: „Z książką za pan brat”

Rodzaj innowacji: metodyczna

Termin realizacji: 01.02.2024 r.– 21.06.2024 r.

Adresaci: Projekt przeznaczony jest dla uczniów klas I - III Szkoły Podstawowej nr 45 w Krakowie realizowany w ramach zajęć świetlicowych.

Autor innowacji: Anna Kotulak

II. Idea innowacji pedagogicznej

Myślą przewodnią programu jest propagowanie czytelnictwa głównie wśród dzieci, ale również dorosłych oraz troska o zapewnienie najpełniejszego rozwoju umiejętności czytelniczych, zainteresowanie czytelnictwem, książką.

Czytanie to przyjemny i skuteczny sposób na rozwijanie wewnętrznych zasobów każdego dziecka. Warto podkreślić, że nie wymaga też dużych nakładów finansowych – zawsze można skorzystać z biblioteki lub wymienić się lekturą z kolegą, koleżanką. Sięgając po książkę stykamy się z niewyczerpanym źródłem wrażeń, przeżyć, wiedzy i wzruszeń. To ona „uczy” mowy ojczystej, sprzyja wzbogacaniu dziecięcego słownika, rozwija zainteresowania, pomaga dzieciom w przyswajaniu pewnych treści. Dzięki niej dziecko uczy się rozumieć świat, dostrzegać i cenić ważne wartości społeczne: koleżeństwo, poszanowanie pracy, poczucie honoru, poszanowanie drugiego człowieka. Pomaga również kształtować pozytywne cechy charakteru: przyjaźń, opiekuńczość, wrażliwość, tolerancję. Dlatego tak ważne jest, by już od najmłodszych lat u dzieci rozbudzać zapał i zamiłowanie do książek, a potem przez kolejne etapy edukacji pielęgnować tę

postawę. Przygotowanie dzieci do umiejętności dokonywania dobrych i mądrych wyborów spoczywa na dorosłych: rodzicach i nauczycielach. Podczas wyboru książki dla dziecka, by spełniała właściwą rolę, powinniśmy zwracać uwagę na to, jakim językiem jest napisana, czy jej treść jest wartościowa wychowawczo, jakie ma walory estetyczne, chrześcijańskie. Istotnym aspektem jest również omawianie przeczytanego tekstu, poprzez swobodną rozmowę, wykazanie zainteresowania ze strony dorosłego. Codzienne czytanie dzieciom lub z dziećmi pozwala zaspokoić ich potrzeby emocjonalne, wspiera rozwój psychofizyczny, intelektualny i społeczny. Żaden najpiękniejszy prezent nie zastąpi tego daru, którym jest nasz czas, poświęcona uwaga, entuzjazm do czytania, miłość...

Dzieci w dzisiejszych czasach coraz rzadziej czytają książki. Czas wolny preferują spędzać przed ekranem komputera lub telewizora. Przeważnie książki wydają się im banalne i monotonne. Brak systematyczności w kontakcie z książką nasila kłopoty z czytaniem i z samą nauką.

Do napisania tej innowacji pedagogicznej przyczyniły się moje osobiste doświadczenia i obserwacje w wieloletniej pracy z dziećmi oraz troska o poprawę stanu czytelnictwa i kształtowanie właściwej kultury czytelniczej. Podjęte działania mają sprawić, aby dziecko, choć na pewien czas, oderwało się od telewizji i Internetu, polubiło książkę, przygotowało się do samodzielnego poszukiwania informacji i materiałów w niej zawartych, nauczyło się spędzać właściwie wolny czas. Dzięki podjętym działaniom uczniowie będą mogli rozwijać swoje zainteresowania, samodzielnie dokonywać wyborów literatury, doskonalić technikę czytania, popularyzować czytelnictwo w swoim najbliższym środowisku poprzez udział w różnych akcjach, konkursach i zabawach organizowanych w szkole.

Będę starać się tak prowadzić zajęcia, by każde dziecko mogło w pełni wykazać swoją inwencję twórczą, pomysłowość. Pragnę stworzyć atmosferę nieskrępowanego odbioru literatury, która jest bardzo istotna dla zachęcenia dzieci do utrzymywania trwałych kontaktów z książką.

III. Cele innowacji pedagogicznej

a) CELE GŁÓWNE:

- Kształtowanie zainteresowań czytelniczych oraz wyrabianie szacunku do literatury.
- Rozwijanie ciekawości świata i poznawania interesujących ludzi.
- Stymulowanie procesu edukacji językowej.
- Ukazanie właściwego kontaktu z książką poprzez wzór osób dorosłych.
- Kształtowanie nawyku korzystania z biblioteki.
- Zachęcanie do samodzielnego czytania.

b) CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Poznanie utworów literatury dziecięcej (opowiadań, bajek, wierszy, baśni i legend).
- Zachęcanie dorosłych do codziennego czytania wspólnie z dzieckiem lub słuchania tekstów czytanych przez własne dzieci, uświadomienie roli czytania w życiu dziecka.
- Stworzenie warunków do różnorodnej aktywności dzieci w toku realizacji zadań stawianych przez nauczyciela.
- Kształcenie u dzieci umiejętności słuchania tekstu czytanego, rozumienia go poprzez właściwą interpretację.
- Rozwijanie wrażliwości i wyobraźni oraz stymulowanie wszechstronnego rozwoju dziecka.
- Budzenie zainteresowania czynnością czytania i pisania.
- Włączenie rodziców w życie szkoły oraz w proces edukacji językowej dziecka.
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości dziecka.
- Budowanie więzi między rodzicem i dzieckiem.
- Przekazywanie za pośrednictwem literatury wartości moralnych.

- Wyrabianie nawyku czytania oraz zamiłowania do książek.
- Wyrabianie nawyku dbania o książki i szanowania ich.
- Przygotowanie dzieci do samodzielnego wyboru książek do czytania w wolnym czasie.

IV. Formy i metody pracy

Zajęcia będą prowadzone przede wszystkim w formie zabawy i będą wykorzystywać różnorodną literaturę dziecięcą. Dodatkowo innowacja rozszerzy program nauczania I etapu edukacyjnego o treści związane z rozwijaniem zainteresowań czytelniczych, doprowadzi do wszechstronnego rozwoju ucznia w zakresie umiejętności czytania, pisania, wypowiedzania się, korzystania z różnych źródeł informacji. Podczas zajęć, na których będę realizowała działania innowacyjne, zastosuję różnorodne metody pracy takie jak: praca z tekstem, korzystanie z różnych źródeł informacji, gromadzenie i analiza informacji, ćwiczenia doskonalące umiejętność czytania i pisania, gry i zabawy edukacyjne z wykorzystaniem Internetu i tablicy multimedialnej, dekodowanie haseł, rebusów na podstawie poznanych tekstów literackich, rozwiązywanie krzyżówek, zagadek, układanie i zapisywanie wyrazów z rozsypanek literowych, gry edukacyjne, kalambury, dramę itp.

V. Działania do realizacji podczas innowacji

1. „Moja przygoda z książką”, „Noc z książką” - maraton czytania; czytanie książek przed snem (chętni uczniowie mogą zrobić sobie zdjęcie, które zostanie zamieszczone w świetlicowym „kąciku zaczytanych” lub przesłać do autora projektu. Zdjęcia zostaną zamieszczone na stronie internetowej szkoły.
2. „Tydzień głośnego czytania” – raz w miesiącu. Starsi uczniowie czytają młodszym podczas przerw i zapowiedzianych zajęć. Nauczyciel/wychowawca świetlicy czyta dzieciom codziennie poezję, fragment prozy.
3. Utworzenie w świetlicy „kąciaka zaczytanych” z propozycjami czytelniczymi.

4. Przygotowanie kącika „Podróżujemy z książką”. Wszystkie chętne osoby mogą przynieść własne książki, które będą wypożyczane przez zainteresowanych uczniów. W ten sposób możemy „dzielić się” literaturą, której jeszcze nie ma w bibliotekach, gdyż należy do nowości wydawniczych.
5. Udział w konkursie „Andersenada” - 2 kwietnia, w dniu urodzin Hansa Christiana Andersena, obchodzony jest na całym świecie Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci. W tym dniu w świetlicy zostaną zorganizowane dla chętnych uczniów klas I-III dwa konkursy:
  - a) „Andersenada” – „Zostań ekspertem od Andersena”- uczestnicy konkursu wcześniej zapoznają się z biografią H. Ch. Andersena oraz przeczytają następujące baśnie duńskiego pisarza: „Calineczka”, „Księżniczka na ziarnku grochu”, Słowik, „Królowa Śniegu” oraz „Brzydkie kaczątko”.

Cele konkursu to: zapoznanie z baśniami H. Ch. Andersena; zdobywanie wiedzy poprzez zabawę; doskonalenie umiejętności przekazywania nabytych wiadomości; rozbudzenie motywacji do czytania; rozwijanie umiejętności odbioru dzieł literackich.

  - b) Udział w konkursie plastycznym pt: „Jestem ilustratorem mojej ulubionej książki”.
6. Wybór przez uczniów książek na listę „Książki naszych marzeń” (podanie autora, tytułu i krótkiego opisu/informacji o treści książki). Można również Zaprezentować inscenizację lub montaż słowno - muzyczny nawiązujący i zachęcający do przeczytania wybranej przez dziecko książki (lektury).
7. Organizowanie wiosennych i letnich pikników z książką (w ramach zajęć świetlicowych).
8. Spotkanie z legendą - przedstawienie legend z naszego regionu, czytanie legend, wymyślanie dalszego ciągu utworów, ilustrowanie czytanych tekstów.

9. Oglądanie przedstawień teatralnych online m.in. „Calineczkę”, „Sierotkę Marysię w Krainie Baśni” (Spektakle teatralne online – propozycje dla najmłodszych widzów!).
10. Potyczki między klasami - konkurs wiedzy pt. „Czytamy, znamy i innych zachęcamy” dotyczący znajomości literatury dziecięcej.
11. Poznanie twórczości polskich autorów (J. Brzechwa, J. Tuwim, D. Gellner, G. Kasdepke i inni).
12. Pisanie własnych tekstów (rymowanki, wiersze, legendy, opowiadania, opisy, tworzenie książeczek, komiksów, okolicznych życzeń, listów).
13. „Poszukiwacze zaginionych tytułów” - w różnych miejscach sal świetlicy oraz miejscach ogólnodostępnych na szkolnych korytarzach umieszczone będą na małych karteczkach tytuły książek. Zadaniem uczniów będzie odnalezienie ich, spisanie na kartce, a następnie dopisanie do nich autorów.
14. „Czytam, bo warto” - podsumowanie aktywności czytelniczej uczniów - wyłonienie najlepszego czytelnika z klas I, II, III na podstawie ilości wypożyczonych i przeczytanych książek z biblioteki szkolnej.
15. „Twórcze wtorki” w klasie III – zajęcia z wylosowanym przez uczniów dniem, np. Dzień zebry – przy omawianiu każdego wylosowanego twórczego dnia czytamy wiersz lub fragment prozy związany z tematem.
16. Prezentacja twórczości uczniów w klasach i na ściennych gazetkach szkolnych.
17. Fotorelacje z realizacji innowacji zamieszczane na stronie internetowej szkoły.
18. Ewaluacja – sporządzanie sprawozdania, przedstawianie wyników.

VI. Przewidywane efekty innowacji

Uczeń:

- rozwój swoich zainteresowań czytelniczych;
- wzbogacenie słownictwa, poszerzenie poprawności gramatycznej, fleksyjnej i składniowej;
- chętnie słuchanie bajek czytanych przez nauczyciela i rodzica, wspólne czytanie z rodzicem, omawianie przeczytanych treści;
- chętnie sięganie po książkę, wypożyczanie jej do domu;
- znajomość wyglądu i przeznaczenia biblioteki;
- doświadczenie radości ze współpracy z rodzicem;
- utożsamienie się z bohaterami bajek, opowiadań;
- współpraca z rodzicem podczas tworzenia pracy na konkurs;
- poszanowanie książki swojej i innych.

Rodzic:

- rozumienie potrzeby czytania książek dziecku lub z dzieckiem;
- aktywne uczestnictwo w życiu szkoły;
- wartościowe zagospodarowanie dziecku czasu wolnego.

Szkoła:

- poprawa jakości pracy;
- ciekawa oferta edukacyjna dla dzieci;
- nawiązanie lepszej współpracy z rodzicami;
- stworzenie przestrzeni do zaangażowania rodziców.

Nauczyciel:

- poszerzenie warsztatu pracy;
- zwiększenie doświadczenia zawodowego;
- nawiązanie współpracy z bibliotekarzem oraz nauczycielami i rodzicami;
- satysfakcja i zadowolenie.

VII. EWALUACJA

Ewaluacja zostanie przeprowadzona na zakończenie innowacji pedagogicznej w formie ankiet i wywiadu z uczniami. Do oceny innowacji posłuży także statystyka wypożyczeń w bibliotece szkolnej oraz zaangażowanie uczniów w różnego typu działania promujące czytelnictwo. Wyniki ewaluacji zostaną przedstawione w formie sprawozdania Dyrektorowi Szkoły i wszelkim zainteresowanym.